

T. B. M. M.

ZABIT CERİDESİ

On beşinci inikat

20 . XII . 1944 Çarşamba

Münderecat

	Sayfa		Sayfa
1. — Sabık zabıt hulâsası	112	Gl. Niyâzi İsmet Gözcü'nün Andığımesi	112
2. — Havale edilen evrak	112	5. — Müzakere edilen maddeler	113
3. — Riyaset Divanının Heyeti Umumiyeye mâruzatı	112	1. — Askerî fabrikalarla askerî atelye ve tamir müesseselerinde çalışan mütehasıs subaylara verilecek ihtisas yevmiyesi hakkında kanun lâyihası ve Millî Müdafaa ve Bütçe Encümenleri mazbataları (1/315)	113
1. — İzmir Mebusu Dr. Kâmrân Örs'ün, Hususi İdarelerden maaş alan ilkokul öğretmenlerinin kadrolarına, terfi, taltif ve cezalandırılmalarına ve bu öğretmenler için teşkil edilecek Sağlık ve İctimai Yardım Sandığı ile Yapı Sandığına dair olan 4357 sayılı kanunun 12 nci maddesinin tefsiri hakkındaki takririnin geri verilmesine dair takriiri.	112	2. — Nakil vasıtaları hakkındaki 3827 sayılı kanuna ek kanun lâyihası ve Bütçe Encümeni mazbatasını (1/358)	113
4. — Andığıme	112	3. — Yedeksubay ve yedek askerî memurlar hakkındaki 1076 sayılı kanunun 3923 sayılı kanunla değıştirilen 3 ncu maddesine bir fıkra ilâvesine dair kanun lâyihası ve Millî Müdafaa ve Maarif Encümenleri mazbataları (1/361)	113:114
1. — İstanbul Mebusluğuna seçilen Dr.			

1. — SABIK ZABIT HULÂSASI

3173 sayılı kanunun 3 ncu maddesinin tefsirine mahal olmadığına dair Bütçe Encümeni mazbatası ile;

Tunceli Vilâyetinin idaresi hakkındaki 2884 sayılı kanun hükümlerinin bir yıl daha uzatılmasına dair kanun kabul edildi.

Çarşamba günü toplanılmak üzere inikada nihayet verildi.

Reis Vekili	Kâtip	Kâtip
Aydın	Kütahya	Samsun
Dr. M. Germen	V. Uzgören	N. Fırat

2. — HAVALA EDİLEN EVRAK

Lâyhalar

1. — Devlet Demiryolları ve Limanlarıyla Devlet Denizyolları ve Devlet limanlarında yapılacak askerî nakliyattan alınacak ücretler hakkındaki 4004 sayılı kanunun 1 nci maddesinin değiştirilmesine dair kanun lâyihası (1/377) (Millî Müdafaa, Münakalât ve Bütçe Encümenlerine);

2. — Hâkimler kanununun 3501 sayılı kanunla değişen 74 ncu maddesinin tadili hakkındaki kanun lâyihası (1/378) (Adliye Encümenine);

Tezkereler

3. — Malatya Mebusu Kemal Saym'ın teşriî masuniyetinin kaldırılması hakkında Başvekâlet tezkeresi (3/219) (Teşkilâtı Esasiye ve Adliye Encümenlerinden mürekkep Muhtelit Encümenine);

4. — Sinob Mebusu Dr. Bahaddin Kökdemir'in teşriî masuniyetinin kaldırılması hakkında Başvekâlet tezkeresi (3/220) (Teşkilâtı Esasiye ve Adliye Encümenlerinden mürekkep Muhtelit Encümenine).

BİRİNCİ CELSE

Açılma saati : 15

REİS — Ş. Günaltay

KÂTIPLTR : N. Fırat (Samsun), V. Uzgören (Kütahya)

REİS — Celse açılmıştır.

3. — RİYASET DİVANININ HEYETİ UMUMİYEYE MÂRUZATI

1. — *Izmir Mebusu Dr. Kâmrân Örs'ün, Hususi İdarelerden maaş alan ilkökul öğretmenlerinin kadrolarına, terfi, taltif ve cezalandırılmalarına ve bu öğretmenler için teşkil edilecek Sağlık ve İhtimai Yardım Sandığı ile Yapı Sandığına dair olan 4357 sayılı kanununun 12 nci maddesinin tefsiri hakkındaki takririnin geri verilmesine dair takriri.*

15. XII. 1944

Büyük Millet Meclisi Riyasetine
4357 sayılı kanununun 12 nci maddesini tatbi-

katta gördüğüm müşküller dolayısıyla tefsire lâ-yık görmüştüm.

Meselenin encümenlerde konuşulmağa başlanması üzerine edindiğim kanaate göre yeni bir teklifin de (Tesis) bulunmak suretiyle daha faydalı bir maksat hâsıl olacağını mülâhaza ederek tefsir talebinden sarfınazar eylediğimi hürmetle-
rimle arz ederim.

Izmir Mebusu
Dr. K. Örs

REİS — Usulen iade ediyoruz.

4. — ANDIÇMELER

1. — *Istanbul Mebusluğuna seçilen Dr. Gl. Niyazi İsmet Gözcü'nün andıçması*

REİS — Açık bulunan mebusluklardan İstanbul Mebusluğuna intihap edilen Dr. Gl. Niyazi İsmet Gözcü buradadırlar. Andıçeceklerdir.

(Istanbul Mebusluğuna intihap edilen Dr. Gl.

Niyazi İsmet Gözcü andıçtı)

(Alkışlar)

REİS — Ruznamenin 1, 2 ve 3 ncu numaralarındaki lâyhalar tevzi tarihleri itibariyle bugün müzakere edilemeyecektir.

İkinci müzakeresi yapılacak maddelere geçiyoruz.

5. — MÜZAKERE EDİLEN MADDELER

1. — *Askerî fabrikalarla askerî atelye ve tamir müesseselerinde çalışan mütehassıs subaylara verilecek ihtisas yevmiyesi hakkında kanun lâyihası ve Millî Müdafaa ve Bütçe Encümenleri mazbataları (1/315) [1]*

REİS — İkinci müzakeresi olduğu için maddelere geçiyoruz.

Askerî fabrikalarla askerî atelye ve tamir müesseselerinde çalışan mütehassıs subaylara verilecek ihtisas yevmiyesi hakkında kanun

MADDE 1. — Askerî fabrikalarla (Kara, deniz, hava) bilûmum askerî sabit ve seygar tamirhane ve atelyelerde çalışan mütehassıs subaylardan, fabrika, tamirhane ve atelye müdürlüğü, mühendislik, kimyagerlik, fen ve işletme müdürlükleri, mütehassıs şeflik gibi teknik ve ihtisas vazifelerinde bilfiil müstahdem bulunanlara, çalıştıkları günler için kudret ve ihtisasları ve işlerinin önemi derecesine göre en çok 4 lirayı geçmemek üzere ihtisas yevmiyesi verilir. Bu yevmiyelerin miktarı, fabrika, sabit ve seygar tamirhane ve atelyelerin bağlı buldukları umum müdürlük, müdürlük ve birlik komutanlıklarının teklifi ve Millî Müdafaa Vekilinin tasdiki ile tesbit olunur.

Vazifelerinde kudret ve kâfi derecede faaliyeti görülmiyenlerin bu yevmiyeleri aynı surette azaltılır veya kesilir.

REİS — Tadil teklifi yoktur. Maddeyi yüksek reyinize arz ediyorum. Kabul edenler... Etmiyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 2. — Askerî fabrikalar dâhilindeki (Kara, deniz, hava) mütehassıs subaylara verilecek ihtisas yevmiyesi hakkındaki 2853 sayılı kanun kaldırılmıştır.

REİS — Maddeyi kabul edenler... Etmiyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 3. — Bu kanun neşri tarihinden muteberdir.

REİS — Maddeyi kabul edenler... Etmiyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 4. — Bu kanunun hükümlerini icraya Millî Müdafaa ve Maliye Vekilleri memurdur.

REİS — Maddeyi kabul edenler... Etmiyenler... Kabul edilmiştir.

Lâyihanın heyeti umumiyesini yüksek tasvibinize arz ediyorum. Kabul edenler... Etmiyenler...

[1] Birinci müzakeresi 13 ncü inikat zaptındadır.

yenler... Kanun kabul edilmiştir.

2. — *Nakil vasıtaları hakkındaki 3827 sayılı kanuna ek kanun lâyihası ve Bütçe Encümeni mazbatası (1/358) [1].*

REİS — İkinci müzakeresidir. Maddelere geçiyoruz.

Nakil vasıtaları hakkındaki 3827 sayılı kanuna ek kanun

MADDE 1. — Nakil vasıtaları hakkındaki 3827 sayılı kanuna aşağıdaki muvakkat ikinci madde eklenmiştir:

Muvakkat madde 2. — Fevkalâde hallerin devamı müddetine münhasır olmak üzere:

A) 3827 sayılı kanunun 3 ncü maddesine bağlı 2 sayılı cetvelde valiliklere mahsus binek otomobilleri için tâyin edilmiş olan âzami satın alma bedeli Dahiliye Vekillîğinin teklifi üzerine İcra Vekilleri Heyetince tâyin olunur.

B) Adı geçen kanunun 10 ncü maddesinin birinci fıkrası valiliklere satın alınacak binek otomobilleri için tatbik edilmez.

REİS — Maddeyi yüksek tasvibinize arz ediyorum. Kabul edenler... Etmiyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 2. — Bu kanun neşri tarihinden mer'idir.

REİS — Maddeyi kabul buyuranlar... Etmiyenler... Madde kabul edilmiştir.

MADDE 3. — Bu kanunun hükümlerini icraya İcra Vekilleri Heyeti memurdur.

REİS — Maddeyi kabul buyuranlar... Etmiyenler... Madde kabul edilmiştir.

Lâyihanın heyeti umumiyesini yüksek tasvibinize arz ediyorum. Kabul edenler... Etmiyenler... Lâyihanın heyeti umumiyesi kabul edilmiştir.

3. — *Yedeksubay ve yedek askerî memurlar hakkındaki 1076 sayılı kanunun 3923 sayılı kanunla değiştirilen 3 ncü maddesine bir fıkra ilâvesine dair kanun lâyihası ve Millî Müdafaa ve Maliye Encümenleri mazbataları (1/361) [2]*

REİS — Lâyihanın heyeti umumiyesi hakkında mütalâa var mı? Maddelere geçilmesini reyinize arz ediyorum: Kabul edenler... Etmiyenler... Kabul edilmiştir.

[1] Birinci müzakeresi 13 ncü inikat zaptındadır.

[2] 7 sayılı basmayazıya ek zaptın sonundadır.

Yedeksubay ve yedek askerî memurlar hakkındaki 1076 sayılı kanunun 3923 sayılı kanunla değiştirilen 3 ncü maddesine bir fıkra ilâvesine dair kanun

MADDE 1. — 1076 sayılı kanunun 3923 sayılı kanunla değiştirilen 3 ncü maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir :

Yüksek mühendis ve mühendis unvanını haiz olmayan fakat yedeksubay olmak hakkını haiz bulunan meslek ve teknik okulları mezunu sanayi erbabından lüzumlu miktarı alınarak Millî Müdafaa Vekâletince talim ve tahsil için kara, deniz ve hava askerî fabrikalarında yedek harp sanayi subayı yetiştirilir.

REİS — Madde hakkında söz isteyen var mı? Maddeyi yüksek reyinize arz ediyorum. Kabul

edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 2. — Bu kanun neşri tarihinden muhtemeldir.

REİS — Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 3. — Bu kanunun hükmünü tatbikâ lera Vekilleri Heyeti memurdur.

REİS — Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Lâyihanın birinci müzakeresi bitmiştir.

Ruiznamede müzakere edilecek başka madde yoktur. Cuma günü saat 15 te toplanılmak üzere inikada nihayet veriyorum.

Kapanma saati : 15,10

Yedek subay ve yedek askerî memurlar hakkındaki 1076 sayılı kanunun 3923 sayılı kanunla değiştirilen 3 ncü maddesine bir fıkra ilâvesine dair kanun lâyihası hakkında Maarif Encümeni mazbatası (1/361)

Maarif Encümeni mazbatası

T. B. M. M.
Maarif Encümeni
Esas No. 1/361
Karar No. 3

16 . XII . 1944

Yüksek Reisliğe

Yedeksubay ve yedek askerî memurlar hakkındaki 1076 sayılı kanunun 3923 sayılı kanunla değiştirilen 3 ncü maddesine bir fıkra ilâvesine dair olarak Millî Müdafaa Vekillîğince hazırlanan ve İcra Vekilleri Heyetinin 10 . X . 1944 tarihli toplantısında Yüksek Meclise arzı kararlaştırılan kanun lâyihası Umumî Heyetin o yoldaki kararı gereğince Encümenimizde de Millî Müdafaa ve Maarif Vekilliklerinin mümessilleri hazır buldukları halde tetkik ve müzakere olunmuştur.

Bu lâyihanın hedefi sanat okullarına müte-hassıs teknisiyen öğretmen yetiştirmek maksadiyle kurulan ve 1942 - 1943 ders yılından itibaren mezun vermeğe başlamış olan Ankara Meslek Öğretmen okulu mezunlarının da harp sanayii sınıflarında çalışacak yedeksubaylar olarak yetiştirilebilmelerini temin eylemektir. Ankara Meslek Öğretmen okulu mezunları bir sanat alanında elde etmiş olacakları bilgi ve meleke sebebiyle harp sanayii fabrikalarında faydalı elemanlar olabilecekleri gibi tahsilleri esnasında elde etmiş oldukları umumî bilginin derecesi ve tahsil yılları itibariyle de yedeksubay olabilmek için gereken seviyeye erişmiş bulunmaktadırlar. Bu sebeple bunların harp sanayii fabrikalarında harp sanayii sınıfları için yedeksubay olarak yetiştirilmeleri hususu Encümenimizde de uygun ve kanun lâyihası da ihtiva ettiği hükümler itibariyle bu maksadı sağlar mahiyette görülmüştür.

Ankara Meslek Öğretmen okulu nevinden Meslek ve Teknik okullarının taaddüd edebileceği gözönünde tutularak birinci maddedeki (Yüksek mühendis ve mühendis unvanını haiz olma-

yan ve yedeksubay olmak hakkını haiz olan Meslek ve Teknik okul mezunu sanayi erbabı) ifadesi (Yüksek mühendis ve mühendis unvanını haiz olmıyan ve fakat subay olmak hakkını haiz bulunan Meslek ve Teknik okulları mezunu sanayi erbabı) şekline konmuş ve madde aşağıdaki şekli almıştır.

Madde 1. — 1076 sayılı kanunun 3923 sayılı kanunla değiştirilen 3 ncü maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

Yüksek mühendis ve mühendis unvanını haiz olmıyan ve fakat yedeksubay olmak hakkını haiz bulunan Meslek ve Teknik okullar mezunu sanayi erbabından lüzumlu miktarı alınarak Millî Müdafaa Vekâletince talim ve tahsil için kara, deniz ve hava askerî fabrikalarında yedek harp sanayii subayı yetiştirilir.

Bu şekilde kanunlaşması için Umumî Heyete yollanmak üzere lâyihası saygılarımızla Yüksek Reisliğe sunarız.

Maarif En. Rs.	M. M.	Kâtip
Manisa	Sivas	Urfa
Namına		
R. Ş. Sırer	R. Ş. Sırer	S. K. Yetkin
Ankara	Aydın	Bingöl
B. Baykan	A. S. Levend	T. Banguoğlu
Bolu	Çanakkale	Diyabakır
H. R. Öymen	R. N. Güntekin	O. Ocak
Eskişehir	İzmir	İzmir
İ. U. Aykurt	E. Çınar	Ş. Yunus
Kastamonu		Sinob
T. Taşkıran		İ. H. Sevük

MAARİF ENCÜMENİNİN DEĞİŞTİRİŞİ

Yedeksubay ve yedek askerî memurlar hakkındaki 1076 sayılı kanunun 3923 sayılı kanunla değiştirilen 3 ncü maddesine bir fıkra ilâvesine dair kanun

MADDE 1. — 1076 sayılı kanunun 3923 sayılı kanunla değiştirilen 3 ncü maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir:

Yüksek mühendis ve mühendis unvanını haiz olmıyan fakat yedeksubay olmak hakkını haiz bulunan meslek ve teknik okulları mezunu sanayi erbabından lüzumlu miktarı alınarak Millî

Müdafaa Vekâletince talim ve tahsil için kara, deniz ve hava, askerî fabrikalarında yedek harp sanayi subayı yetiştirilir.

MADDE 2. — Bu kanun neşri tarihinden mu-teberdir.

MADDE 3. — Bu kanunun hükmünü tatbika İera Vekilleri Heyeti memurdur.

